

Lukureseptit neuvolaan

Suomeen on rantautunut uusi ilmiö: puhumattomat kolmevuotiaat. Ammattilaisten mukaan vanhemmat puhuvat lapsilleen vähemmän kuin ennen, mikä on tuonut aikaisempaa enemmän pieniä puhumattomia lapsia puheterapiaan. Vanhempien ajasta ja huomiosta haukkaa yhä suuremman palan esimerkiksi sosiaalinen media. Kieli opitaan kuulemalla ja puhe matkimalla. Lapsi tarvitsee siihen aikuisen tai jonkun mallin, muuten puhetta ja kieltä ei voi oppia.

Vuonna 2018 toteutetussa suomalaistutkimuksessa havaittiin, että 84,1 prosenttia vanhemmista luki 2-3-vuotiaalle päivä- tai iltasadun ja 44,2 prosenttia teki näin joka päivä. Äideistä joka päivä ääneen luki kolmannes ja isistä neljännes. Etenkin lapselle ääneen lukemisella on todettu olevan paljon positiivisia vaikutuksia. Vaikutukset ovat todella laaja-alaisia sekä puhtaasti lukemaan oppimisen että vuorovaikutus- ja tunnetaitojen kannalta. Se ei koske vain lasta, vaan myös perhettä ja läheisiä.

Mielenkiintoinen ajatus lapsen kielellisten oikeuksien toteutumiseksi on kehitetty Pirkanmaalla Pälkäneen kunnassa. Siellä neuvola jakaa lukureseptejä kaikille 1–6-vuotiaille lapsille, ja niiden toivotaan tuovan parannusta perheiden lukuintoon. Lukuresepti ”määrätään” neuvolakäynnin yhteydessä, ja siihen kuuluvan neljän kirjan ”lääkeannoksen” voi noutaa kirjastosta. Lukureseptin kirjojen saamiseen tarvitaan kirjastokortti. Kirjasto on valinnut jokaiselle ikävuodelle sopivat kirjat. Mukana on myös kevyttä luettavaa perheille, joissa ei ole ennestään arjen lukemiskulttuuria. Kyse ei ole pakosta, vaan hyvin vahvasta suosituksesta. Lasten kieli- ja lukutaidon vahvistaminen on tulevaisuuden hyvinvointiyhteiskunnan peruspilari.

Esitän, että Itä-Uudenmaan hyvinvointialue vahvistaa yhteistyötä alueen kirjastojen kanssa ja sen myötä ottaa käyttöön lukureseptin alueen neuvoloissa.

Anette Karlsson (sd.)